

A nagy átverés,¹ avagy félrevezető, megtévesztő címek az internetes médiumokban

A magyarországi hírlapírás hajnalán egy-egy tudósítás címeként elegendő volt ennyi: „augusztus 20.”² Vagy ennyi: „Nyitra, 1705. augusztus 16-án.”³ Esetleg valamivel több: „A Trencsén körüli ostromzárból, 1705. augusztus 20-án.”⁴ Minden más azon múltott, hogy az olvasó mennyire érdeklődik az írásokban foglaltak iránt. Napjainkban ez már kevés. Egyesek szerint túlságosan is az.

Az elsősorban az elektronikus médiumok nyújtotta hihetetlen tájékoztatási és tájékozódási szabadság, a hatalmas „médiazaj”, bizonyos információk „fogyasztási”, sőt „élvezeti cikké” válása, a gazdasági válság nyomán egyre élestedő hírverseny, a médiumok közötti, az életben maradásért vívott öldöklő harc, a befogadók egyre magasabb ingerküszöbe talán szükségszerűen termeli ki a hírfogyasztók implikaturán alapuló, félrevezető címekkel való manipulálásának jelenségét.

Miért lenne új mindez? – vetődhet fel azonban joggal a kérdés. Hiszen, amióta világ a világ, hírértékük igazán az olyan eseményekről beszámoló információknak van, melyek a befogadó mindennapjaiban megszokott információktól radikálisan különböznek, szenzációszámba mennek. Az olvasótábor gyarapítása, a példányszám növelése, mindezek nyomán a hirdetési bevételek maximalizálása, a kezdettől fogva alapvető érdeke a piaci alapú hírgyártásnak. S mindennek egyik alapvető eszköze a szenzációs témák felkutatása, feldolgozása, e cikkek hangzatos címekkel való ellátása. Természetesen ilyen és hasonló címekkel – „*Példamutatóan fogunk előljárni a szocializmus diadaláért, népünk jólétéért folyó harcban*”⁵ – nem lehetett zajos közönségsikert aratni. De talán még ezek sem voltak sokkalta jobbak: „*Aranyvasárnap!*”, „*Havazás!*”⁶ Az efféléket azonban – „*Megfékeztek a száguldva gyilkoló motorbicikliseket / Unokáját testével védte a tegnap elgázolt öregasszony*”⁷; „*Rémes katasztrófa egy óceánjáró gőzösön /*

¹ Francia filmvígjáték, 1963. Eredeti címe: Pouic-pouic.

² Magyarországi Igazmondó Mercurius, 1706. augusztus.

³ Magyarországi Igazmondó Mercurius, 1705. augusztus.

⁴ Magyarországi Igazmondó Mercurius, 1705. augusztus.

⁵ Szabad Nép, 1956. október 22., 1. o.

⁶ Esti Hírlap, 1956. december 24., 1. o.

⁷ Az Est, 1926. április 20., 5. o.

*Húsz ingyen utast, aki a szeneskamrába bújt el, agyonnyomott a hajó széntömege*⁸ – már a potenciális olvasótábor megnyerésének meglehetősen esélyével kürtölhették világgá a rikkancsok. A minden magyar bulvárlapok anyjának tekintett *Az Est* is kínosan ügyelt azonban arra, hogy a tagadhatatlanul hangzatos címek ne ferdítsék, csak színezzék a valóságot, s a tények azért tények maradjanak. A „*Heves harc indult meg Debrecenben a kamarai elnöki állás körül / Az Ipartestület viharos ülését a rendőrség felfüggesztette*”⁹ című és alcímű írás például korrekt módon értekezett arról, hogy Szentkirályi Tivadar elnök elhunytával az utódlás körül zajlottak éles viták a Zelinger Ede iparos ellenében Sesztina Jenő vaskereskedőt támogatók között. A „*Marólúggal és forró húslevessel öntözte a férjét / Félévi börtön a kiégetett félszemért*”¹⁰ című cikk pedig a családon belüli erőszak szomorú törvényszéki krónikája.

Az utóbbi években – elsősorban az internetes orgánumban – terjedő címadási gyakorlat azonban egyáltalán nem erről szól. „Ezen a verbális küzdőtéren csak az számít, melyik médium milyen címmel szólítja meg potenciális olvasóit – egy ilyen kiélezett médiahelyzetben a jobb cím érvényesül (és nem a cikk maga), sőt, a hírgyűjtő oldalakon még a médium is háttérbe szorul” – fogalmazott Nemesi Attila László, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kommunikáció- és Médiaintézetének egyetemi adjunktusa a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége online-újságírás szekciójának 2010 májusában tartott szakmai fórumán.¹¹

A szenzációsságukon túlmenően immár félrevezető, megtévesztő címek megjelenése – a fentebb vázoltak okán – valóban a gyűjtőportálok számlájára írható, hiszen a gyorsan tájékozódni kívánó vagy éppen „lusta” olvasók számára nyújtott kínálatukból igencsak nehéz kiténni. Mindemellett gyakran maguk a gyűjtőportálok szerkesztői is „belenyúlnak” az eredeti címekbe. Dolgozatomban ezeknek a félrevezető, megtévesztő címeknek a természetrajzát igyekszem felvázolni.

SZEREP ÉS VALÓ. Igen kedveltnek tűnik az éppen aktuálisan népszerű személyiségek (celebek) közé keveredett színészek – esetenként önmagában is extrém vagy éppen botrányos – magánéletéről szóló korábbi információkra alapozva „felruházni” a valódi személyt egy éppen általa alakított színpadi figura jellemvonásaival, sorsával.

⁸ *Az Est*, 1926. április 30., 7. o.

⁹ *Az Est*, 1926. április 16., 9. o.

¹⁰ *Az Est*, 1926. április 7., 4. o.

¹¹ Előadásvázlat – Nemesi Attila László szíves közlése. A szakmai fórumról: Pázmány Médiakapu, [http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:nOxZVj4e9KUJ:www.mediakapu.hu/cikk/show/id/166+c%C3%ADmad%C3%A1si+m%C3%B3dszerek&cd=7&chl=hu&ct=clnk&gl=hu;](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:nOxZVj4e9KUJ:www.mediakapu.hu/cikk/show/id/166+c%C3%ADmad%C3%A1si+m%C3%B3dszerek&cd=7&chl=hu&ct=clnk&gl=hu;2010.május.14) 2010. május 14.

A *blikk.hu* „*Liptai Claudia: hamarosan eldurvulnak az események*”¹² című anyaga „természetesen” nem arról szól, hogy a viharos magánéletű színész-műsorvezető mindennapjaiban állt elő valami probléma, hanem arról, hogy a *Jóban Rosszban* című televíziós (TV2) szappanopera soron következő évadjában egyik családtagja drogozik, s ez vezet bonyodalmakhoz. Ugyanebbe a típusba tartozik a *femina.hu* „*Titokban ment férjhez! Trokán Anna esküvőjéről nem tudott az örömapa*”¹³ című opusza is. Mint a cikkből végül kiderül, a fiatal színésznő nem a való életben, hanem a *Koldusopera* című színdarabban lesz feleség. Ennek az esetnek a kapcsán érdemes megjegyeznünk, hogy míg a gyűjtőoldalon (*Hírkereső*) csak a cikk főcíme szerepelt, addig az írást eredetileg közlő portálon már egy, az objektív tájékoztatást is szem előtt tartó alcím is dukál a cikkhez: „*Koldusopera Veszprémben*”.

Még egy ugyanilyen típusú példa ugyaninnen, a *femina.hu*-ról. Ez is jól mutatja, hogy tudatos, rendszerszerű címalkotási gyakorlatról van szó: „*Most már biztos! Erre a barna bombázóra mozdult rá Gesztesi Károly*”.¹⁴ Természetesen itt is csak arról „tudósít” az oldal, hogy az utóbbi esztendőkből nőügyeiről elhíresült színész a *Jóban Rosszban* című szappanoperában – szerepe szerint – egy barna hajú hölgygel szúri össze a levet.

Az, DE MÉGSEM. Szintén híres emberek nevével operál az a megoldás, mikor is egy névrokonnal történt eseményt igyekeznek olyan címmel „eladni”, mintha az a közismert személyiséggel történt volna. Egy enyhébb forma: „*Fábryt megverték Fóton*”.¹⁵ Hogy kit? Bizonyára Fábry Sándor showman-t! Ugyan! Az *Inforádió* híre szerint Fóton az önkormányzati választásokon a polgármesteri címért folyó versenyben „a Fidesz támogatásával induló Szent-Iványi Géza 26 szavazattal verte meg Fábry Bélát, aki az MSZP, az SZDSZ, a Civil Voks Egyesület és a FISZSZ jelöltjeként mérettette meg magát, és 2444 voksot kapott”. A teljes anyag egyébként összesen kilenc település választási eredményeiről szól, s Fóton ebben a sorban a harmadik. A félrevezetett olvasónak tehát még „meg is kell dolgoznia” azért, hogy kiderüljön számára, pontosan mivel is „verték át”.

¹² *blikk.hu*, http://www.blikk.hu/blikk_sztarvilag/liptai-claudia-hamarosan-eldurvulnak-az-esemenyek-2062516?nocache; 2011. augusztus 25.

¹³ *femina.hu*, http://www.femina.hu/program/titokban_ment_ferjhez_trokan_anna_eskuvojerol_nem_tudott_az_oromapa; 2011. augusztus 30.

¹⁴ *femina.hu*, http://www.femina.hu/sztar/hirek/ullmann_monika_joban_rosszban; 2011. szeptember 13.

¹⁵ *inforádió.hu*, <http://inforadio.hu/hir/belfold/onkorm2006/hir-76012/rss>; 2006. október 2.

Ugyanez a megoldás azonban akár a legdurvább formában is megjelenhet, mint például a *hir6.hu*-n: „*Gyászol a kutyás társadalom, elhunyt Farkasházi*”.¹⁶ Bár a humorista és újságíró Farkasházy Tivadar nem i-vel, hanem y-nal írja a nevét, s nem kutyakedvelőként, hanem lósport-rajongóként ismert, a címben foglalt egyes információk (vezetéknév, állatbarátság) rendkívül alkalmasak arra, hogy az olvasó – korábbi ismeretei alapján – azonnal a humorista személyére asszociáljon. A hír azonban arról szól, hogy a Magyar Ebtenyésztő Szervezetek Szövetségének, valamint a Magyar Vizslások Országos Egyesületének közös elnöke, Farkasházi Miklós hunyt el. Megítélésem szerint az efféle címadás nem csupán sajtóetikai problémákat vet fel, de akár kegyeletsértő is lehet.

E „műfaj” egyik klasszikusa a következő cím: „*Válik Schumacher*”.¹⁷ A Forma 1-rajongók feltételes reflexe természetesen az, hogy Michael Schumacher frigyének végére gondolnak. Mindez nincs túl messze az igazságtól, azonban nem Michael, hanem öccse, Ralf házasságának válságáról esik szó a cikkben.

S ha már az autóknál tartunk: „*Zebrán gázolta halálra Medvegyev a gyalogost*”.¹⁸ A cím teljesen korrekt. Egy Medvegyev vezetéknévű ember okozott közlekedési balesetet. Csakhogy ez a Medvegyev nem az a Medvegyev – vagyis nem Dmitrij Anatoljevics Medvegyev orosz államelnökről van szó, hanem Andrej Medvegyevről, az ukrán teniszsövetség tiszteletbeli elnökéről.

JÁTÉKA HALÁLLAL. A megtévesztő címek kiötlői sajnos más szempontból is „játszanak a halállal”. Jellemző címadási módszer ezen a területen az elhunyt pontos személyének elhallgatása. „*Tisztázatlan a halál oka! Váratlanul elhunyt a Csillag születik felfedezettje*” – olvashatjuk a *femina.hu*-n.¹⁹ A hír arról szól, hogy 82 éves korában elhunyt Janey Cutler, a *Britain's Got Talent*, a magyar *Csillag születik* című tehetségkutató televíziós műsornak (*RTL Klub*) megfelelő, brit műsor felfedezettje. A hazai műsor említése a cikk címében azonban természetesen azt az érzést kelti az olvasóban, hogy az itthoni szereplők valamelyikével történt a tragédia. A számára esetleg teljességgel ismeretlen Janey Cutler halálhíre azonban – s ezt tényként kell megállapítanunk – egyáltalán nem keltené fel érdeklődését. A gyűjtőoldalon talált cím viszont igen, s ezzel a hírt közlő portál is elérte célját: nőtt a kattintások száma.

¹⁶ *hir6.hu*, http://hir6.hu/cikk/57696/gyaszol_a_kutyas_tarsadalom_elhunyt_farkashazi; 2011. augusztus 29.

¹⁷ *storyonline.hu*, http://www.storyonline.hu/vilaghir/valik_schumacher/36407/; 2011. szeptember 7.

¹⁸ *webbulvár.hu*, http://webbulvar.hu/tart/cikk/dc/0/108463/1/kekhirek/Zebran_gazolta_halalra_Medvegyev_a_gyalogost?place=srss; 2011. szeptember 17.

¹⁹ *femina.hu*, http://www.femina.hu/sztar/hirek/janey_cutler_meghalt; 2011. augusztus 30.

FELSZÍNESEN A FELSZÍNESEN. Még mindig a celebeknél tartunk, de a szempontok és a technológia már más. Mít tegyen a (bulvár)sajtó, ha a felszínen akar tartani valakit – vagy éppen ő akarja felszínen tartani magát –, de az illetővel mostanság éppen nem történik semmi említésre méltó? Elő kell cibálni egy régi történetet a múltból, viszont úgy „tálalni”, mintha az nemrégiben esett volna meg. „*Odarúgott, ezért kirúgták Détár Enikőt*”²⁰ – harsogta a *Blikk* internetes kiadása 2011. szeptember 9-én. A címnek az adott aktuális háttérrel, hogy a színésznőtől nem sokkal korábban búcsúzott el egy televíziós csatorna, amelynél korábban hosszú ideig műsort vezetett. Nos, a mindössze ötmondatos hír arról értekezett, hogy Détár Enikő még az 1980-as években diszkótáncosként dolgozva belerúgott egy őt inzultáló vendégbe. Ennek következtében nem foglalkoztatták őt tovább azon a helyen.

NEM OTT, NEM AKKOR. Kedvelt kattintásszám-növelő eszköz az olyan címek alkotása, melyek hazai aktualitásokra utalnak, a mögöttük álló hírek azonban semmi köze a mai magyar valósághoz. Ennek a típusnak jól elkülöníthető alfajai vannak.

Ezek egyike a gazdasági vonatkozású félrevezető címek csoportja. Gazdasági válság idején ki ne kapná fel a fejét egy ilyen cím olvastán: „*Elképesztő infláció jöhet*”.²¹ Az *ecoline.hu* portálon megjelent hír azonban konkrétan az Egyesült Államok-beli tendenciákra hívja fel a figyelmet.

A következő alfaj a politikai vonatkozású félrevezető címek csoportja. „*Súlyos a helyzet, körbeveszik a parlamentet*” – lehetett olvasni a *Hírkeresőn*. Kattintás után azonban ez bukkant elő az *ATV* portálán: „*Borsik: semmi sincs elvégezve, élőlánccal veszik körbe a Parlamentet*”.²² Míg a *Hírkeresőn* található címből arra is asszociálhatott az olvasó, hogy valamiféle támadás fenyegeti a törvényhozás épületét, addig az írásból az derült ki, hogy „csupán” szakszervezeti demonstrációról van szó. A megtévesztő címadás háttérben akár egész asszociációs rendszer is állhatott, hiszen az említett híradás megjelenése idején párhuzamosan szóltak hírek aktuális szakszervezeti tiltakozó akciókról, valamint a 2006 szeptemberében a Parlament előtti térről indult, s a Magyar Televízió Szabadság téri épületének „ostromával” zárult, illetve a 2006. október 23-án tüntetők és rendőrök véres összecsapását eredményező eseményorról.

²⁰ blikk.hu, http://www.blikk.hu/blikk_sztarvilag/odarugott-ezert-kirugtak-detar-enikot-2064125; 2011. szeptember 9.

²¹ ecoline.hu, http://ecoline.hu/makro/2011/9/8/WZBD9E_Elkepeszto_inflacio_johet; 2011. szeptember 8.

²² atv.hu, http://atv.hu/cikk/20110907_borsik_janos?source=hirkereso; 2011. szeptember 8.

Az imént említett két alfaj akár együttesen is megjelenhet: „*Felgyújtotta magát a minisztérium előtt a fizetésképtelen hiteles*”²³ – olvasható az *ATV* honlapján. Az olvasóban hamarjában egyértelműen olyan asszociáció ébred, miszerint a hazai hitelválság idején, a kormány devizahiteles-mentő törekvései ellenére, valaki kétségbeesett tette szánta el magát. A cikket elolvasva azonban kiderül, hogy az eset Lengyelországban történt, és nem itthon.

A harmadik alfaj az időjárás vonatkozású félrevezető címek csoportja. Ehhez bármikor lehet aktualitást találni, a hazai napi időjárás alakulásának függvényében. „*Közélgő vihar miatt telepítik ki a lakosokat*”²⁴ – szölt a *Heti Válasz* internetes kiadásának címe 2011. szeptember 11-én. Akkortájt Magyarországon éppen nyári kánikulát idéző napok voltak, előtte esővel és potenciális zivatar-kialakulási lehetőséggel, viszont a hír az Egyesült Államok keleti partvidékén dúló, Lee névre keresztelt trópusi vihar által előidézett vészhelyzetről szólt.

Ezen a ponton szomorúan, de kritikusan kell megjegyeznünk, hogy a mérvadó orgánumok között számon tartott *Heti Válasz* internetes portálja, sajnos, a félrevezető (fel)címek tömegtermelésének egyik – a bulvársajtóval vetekedő – bázisa. Íme egy példa: „*Nagyon szomorú: Sólyom is beszállt a nagy vihart kavart ügybe*”.²⁵ Ez a cím a *Heti Válasz* internetes kiadásában az egyik anyag felcímeként szerepelt, azonban a gyűjtőportálon csak ez jelent meg, nem a főcím, amely a következőképpen hangzik: „*Sólyom László: Esterházy mellett kötelességünk kiállni*”. A cikk az 1930-as, 1940-es években a (cseh)szlovákiai magyar kisebbség és a zsidóság jogaiért kiálló gróf Esterházy János személye és politikai tevékenysége körüli szlovák-magyar vita egy olyan aspektusáról szól, melynek során Sólyom László, volt magyar köztársasági elnök is kifejtette véleményét.

Nem járunk messze az igazságtól, ha azt fogalmazzuk meg, hogy a cikk főcíme biztosan nem lett volna figyelemfelkeltő a neten, bár a félreértésre már az is okot adhat. Az olvasó ugyanis az Esterházy név olvastán leginkább Esterházy Péter íróra asszociálhat. A felcím azonban többszörösen is rossz. A „nagyon szomorú” kitétel ebben az esetben úgy érthető, hogy Sólyom László valami botrányos dologba keveredett, holott ő maga ezt a kitétel a szlovák-magyar vitára vonatkoztatta. A „Sólyom is beszállt” lapos poénra pedig kár is lenne szót vesztegetni, ha nem rántaná még jobban porba az egyébként fontos erkölcsi töltetű témát. Szerencsére ez a címadási gyakorlat a nyomtatott *Heti Választ* egyáltalán nem jellemzi.

²³ atv.hu, http://atv.hu/cikk/20110923_felgyujtotta_magat_a_minisztorium_elott_a_fizeteskeptelen_hiteles?source=hirkereso; 2011. szeptember 23.

²⁴ hetivalasz.hu, <http://hetivalasz.hu/balesetbunugy/kozlego-vihar-miatt-telepitik-ki-a-lakosokat-41225>; 2011. szeptember 12.

²⁵ hetivalasz.hu, <http://hetivalasz.hu/vilag/koszoruzott-a-volt-allamfo-41490>; 2011. szeptember 26.

„ROKONOK”. „*Ingyenes programok: Kétszáz közül lehet válogatni*”.²⁶ Kiváló – gondolhatja egy számítógép-rajongó, s máris kattint. A cikket tartalmazó portálon azonban könnyen csalódás érheti. Az írás ugyanis arról ad hírt, hogy a Szakrális Művészetek Hete keretében az ingyenes kulturális eseménysorozat mintegy kétszáz kulturális programot kínál.

Ehhez képest igencsak kedves „tévedést” tartalmaz a következő cím: „*Megszállták a golyák Szekszárdot*”.²⁷ A hír szeptember eleji megjelenési időpontja azt az értelmezési lehetőséget valószínűsíti, hogy költöző madarak egy jelentősebb csoportja pihent meg a Tolna megyei városban. Itt azonban elsős főiskolásokról van szó, akiknek „golyasága” viszont mindenképpen idézőjelet kívánt volna.

„*Így töltheted fel ingyen a mobilodat!*”²⁸ – csábít a cím. A mobiltelefonok esetében a „feltöltés” kifejezés elsősorban az eredetileg feltöltőkártyák vásárlásával megoldott díjfizetést jelenti. Kit ne csábítana tehát az, ha ezt a feltöltést ingyenesen oldhatja meg?! A cikkben azonban nem erről, hanem arról van szó, hogy az emberi mozgási energiával ingyen termelhető elektromos áram, amely elegendő a mobiltelefonok akkumulátorainak feltöltésére.

A MEGTÉVESZTÉSTŐL A HAZUGSÁGIG. A megtévesztő címadási eljárás talán legegyszerűbb megoldásai a nem csupán félrevezető, de nyilvánvalóan hazug címek. Ezek közé tartozik például a „*Mesterséges kómában tartják Liptai Claudiát*”,²⁹ amely mellé talán szükségtelen is magyarázatul fűzni, hogy ebben az esetben is a színésznő által alakított figura sorsát kombinálta a *Bors Online* az élő személyével.

Ennél kicsit kimódoltabb az a megoldás, mikor a cím az eredeti megjelenési helyén teljes és korrekt, az internetes gyűjtőportálon viszont töredékesen jelenik meg: a legtöbbször az utolsó szó hiányzik. „*Jogosítványuk bevonásával fenyegeti a kormány az ellenzékieket*” – hirdette a *Hírkereső*. A jelenkori magyar rögválóság politikai csatározásai közepette bármi elképzelhető. Csakhogy a cím az eredeti cikket tartalmazó *automenedzser.hu* portálon a következő: „*Jogosítványuk bevonásával fenyegeti a kormány az ellenzékieket Bahreinben*”.³⁰

²⁶ hetivalasz.hu, <http://hetivalasz.hu/kultura/szaz-helyen-csendul-fol-liszt-egy-egy-muve-41442>; 2011. szeptember 30.

²⁷ teol.hu, <http://www.teol.hu/tolna/kozelet/megszalltak-a-golyak-szekszardot-fotok-399043>; 2011. szeptember 7.

²⁸ otvenentul.hu, <http://www.otvenentul.hu/szepseg/53575>; 2011. szeptember 7.

²⁹ borsonline.hu, <http://www.borsonline.hu/news.php?mestersleges-komaban-tartjak-liptai-claudiat&chid=47161>; 2011. október 9.

³⁰ automenedzser.hu, http://automenedzser.hu/auto_hirek/2011/9/22/GIAXGD_Jogositvanyuk_bevonasaval_fenyegeti_a_korma; 2011. szeptember 22.

Ehhez hasonló megoldásra a nyomtatott bulvárlapokból is hozhatunk példát. „*Sarka Kata otthagya Hajdút ... és viszi a két gyereket is*”³¹ – harsogja a *Blikk* szalagcíme – hajtás fölött. Ugyanez a neten csupán így jelent meg: „*Sarka Kata elhagyja Hajdút*”.³² (Ha valaki nem tudná, ki Sarka Kata, és ki az a Hajdú, azok számára kiegészítésként közöljük, hogy Hajdú Péter bulvár-televízióműsorairól ismert műsorvezető és producer, Sarka Kata pedig az ő felesége, aki mindössze erről ismert.) A nyomtatott verzióban a hajtás alatt ott az „apró betűs” kiegészítés: „*Áll a bál Hajdúéknál: Katát fotózni hívták Barcelonába, vinné a gyerekeket is, Péter ezt nem akarja*”. Nos, a hajtás alatti – az interneten a címből a gyűjtőportálokon „lespórolt” – teljes információ, lám, gyakran teljesen el is veheti a szenzáció életét.

Nagyon gyakori eljárás az, hogy internetes portálok a *Magyar Távirati Iroda* anyagait veszik át, de elégedetlenek az MTI hagyományainak megfelelő, tárgyyszerű, de „sótlan” címeivel. „*Októbertől árat emel a Magyar Cukor osztrák tulajdonosa*”³³ – szölt az MTI hírének eredeti címe 2011. szeptember 7-én. Az internetes portálok szép számmal vették át az anyagot.

Az eredeti címet például az *Echo TV* internetes oldala³⁴, vagy a *szegedma.hu*³⁵ tartotta meg. A *hvg.hu* már így prezentálta a hírt: „*Magyarországot is érintheti a cukorár-robbanás*”.³⁶ „*Durva cukordrágulás érkezik*”³⁷ (*Napi Gazdaság*). „*Brutálisan drágul a cukor októbertől*”³⁸ (*Klubrádió*). „*Brutális cukordrágulás várható*”³⁹ (*Mix Online*). „*Hány cukorral issza? Hús százalékos drágulás októbertől*”⁴⁰ (*stop.hu*). Az egy gyártót érintő, több mint 20 százalékos cukoráremelést előre vetítő alaphírt kissé „felturbózták” azok az orgánusok, melyek „durva” vagy „brutális” „cukorár-robbanás”-ról számoltak be cikkeikben. Ráadásul később a *maipiac.hu* írásából kiderült, hogy „*Félreértés volt: 20*

³¹ Blikk, 2010. október 4., 1. o.

³² blikk.hu, http://www.blikk.hu/blikk_sztarvilag/veszelyben-hajdu-peterek-hazassaga-2030150?nocache; 2010. október 4.

³³ mti.hu, <http://archiv1988tol.mti.hu/Pages/HirSearch.aspx?Pmd=1>; 2011. szeptember 7.

³⁴ echotv.hu, http://www.echotv.hu/gazdasag/oktobertol_arat_emel_a_magyar_cukor_osztrak_tulajdonosa.html; 2011. szeptember 7.

³⁵ szegedma.hu, <http://szegedma.hu/hir/szeged/2011/09/oktobertol-arat-emel-a-magyar-cukor-osztrak-tulajdonosa.html>; 2011. szeptember 7.

³⁶ hvg.hu, http://hvg.hu/gazdasag/20110907_cukor_aranak_novekedese#utm_source=hirkereso&utm_medium=listing&utm_campaign=hirkereso_2011_9_7; 2011. szeptember 7.

³⁷ napi.hu, http://www.napi.hu/nemzetkozi_vallalatok/durva_cukordragulas_erkezik.494939.html; 2011. szeptember 7.

³⁸ klubradio.hu, <http://www.klubradio.hu/cikk.php?id=16&cid=132449>; 2011. szeptember 7.

³⁹ mixonline.hu, <http://www.mixonline.hu/Cikk.aspx?id=57072>; 2011. szeptember 7.

⁴⁰ stop.hu, <http://www.stop.hu/articles/article.php?id=931252>; 2011. szeptember 7.

százalékos áremelés helyett akciók a hazai cukorpiacon”.⁴¹ A szenzációhajhász címetek valószínűleg az „ihlette”, hogy 2011 első felében valóban drámai módon – nem 20, hanem 100 százalékkal – emelkedett Magyarországon a cukor ára.

„POLGÁRI ENGEDETLENSÉG”. Az olvasókat nem lehet teljesen „hülyének nézni”. Erről tanúskodik az, hogy számtalan blogbejegyzés szerzői hívják fel olvasóik figyelmét alkalomszerűen egy-egy kirívó példára. Így többek közt a *sajnalatos.hu*-n a következő található: „*Felborult egy kamion az M7-en, több száz halott*”.⁴² A citátum a *168 Óra* internetes portáljáról származik, s arról szól, hogy több száz birka veszett oda a balesetben.

A *facebook*-on azonban már külön oldalt is nyitottak az elrettentő példák gyűjtésére „*Fellépés az online újságok megtévesztő címadása ellen*”⁴³ címmel, a minőségi újságíráért, az olvasók érdekében. Kérdés, hogy ez utóbbi „partizánakciók” mennyire lesznek sikeresek, hiszen a médiumok nyugodtan védekezhetnek akár azzal is: mindez éppen az olvasók érdeklődésének kielégítése érdekében történik.

⁴¹ maipiac.hu, (<http://maipiac.hu/index.php/fmcg-piaci-hirek/8870-felreertes-volt-20-szazalekos>; 2011. október 5.)

⁴² *sajnalatos.hu*, <http://sajnalatos.hu/2009/03/30/sajnalatos-cimadas/>; 2009. március 30.

⁴³ *facebook.com*, <http://hu-hu.facebook.com/pages/Fell%C3%A9p%C3%A9s-az-online-%C3%BAjs%C3%A1gok-megt%C3%A9veszt%C5%91-c%C3%ADmad%C3%A1sa-ellen/187389031307860>